



QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
decimâ Decembris.



M. JACOBO MINOT, Doctore Medico,
Præside, Serenissimi Principis Ducis Borbonii,
Medico ordinario.

An Rheumatismo Thermae?

I.

COMPRESSA solvere, soluta comprimere medicina est. Medicus naturæ minister sagaci causarum indagazione morborum curationem molitur: Ignoti morbi curatio nulla, hinc multi insanabiles morbi quia fugiunt intellectum, forsân quia plurimi Medici suis speculationibus superbientes aliorum experimenta & observationes despiciunt, & (araneorum instar quæ cuncta ex se educunt fila) singularem sibi fingunt medendi methodum; Quis adeo felici natus ingenio, ut omnium invaletudinum notitiam panaceamque consequatur? Exortem culpæ medicum nulla tulit ætas nec feret; Magno ingenio convenit etiam simplex veri erroris confessio. Qui gulam putant omnium ægritudinum metropolim, nesciunt quam vitiosa malorum progenies à curarum jugo prodeat: Ergo si bonæ valetudinis tuendæ sis sollicitus, à tergo nulla sedeat atra cura, sit tibi condimentum fames, nec misceas assis elixa, conchilia turdis. Cane pejus & angue potiones egelidas fugito; stygiæ sunt illæ, quæ spiritus vitales suffocando coctionis officinas evertunt, succos impuros crudosque alendo corpori imparcs generant. Procul hinc me-

dicaſtri, qui præfervidam viſcerum intemperiem ream credunt cujuſlibet ægritudinis. A calore vita, à frigore lethi neceſſitas. Frigidi ſunt & inertes libitinæ pediſequi, hos inter Choreas ducunt arthritici & Rheumatismi obnoxii, quorum affectus ipſæ artes Dardania repellere non valebunt, ſi in ſocietatem operis non accerſant ſudorifera.

HUMORIS decubitus in partes externas qui dolores parit erraticos, is Rheumatismi nomen obtinuit; at hæc appellatio ſtriſtæ non eſt obſervationis, neque ſolum partes ignobiles & pomæria corporis Rheumaticus dolor occupat, ſed & penitiora ſubit aditâ, ruit ſæpenumero in veſicam, lancinat inteſtina, pleuram pungit, & in ipſo jecore ſyſtrophicas mentitur inflammationes. Lascivienti cuilibet humori dolores Rheumatismi deſultorios non aſſignato. Errant igitur qui ferocienti bili aſcribunt dolores articulorum & Rheumatismi. Nec artuum cruciatus, nec motus impotentia ab humore velociſſimo. Acidus humor cum ſocio phlegmate tenaciter adhærens partibus, cauſa eſt Rheumatismi: Inde prima mali labes. Intemperata moles ſanguinea & acido plurimo (ut ſæpe fit) imprægnata, inordinate ſuas agit reciprocationes; lento incedit gradu & inertem ſuccum acido imbutum corpori ſubminiſtrat, verum acidus ille humor dum fluctuat in majoribus vaſis vi caloris innati, aut, quod idem eſt, vitalis ſpiritus energiâ fluorem adipiſcitur, ubi vero à caloris fonte recedit & minima ſubit vaſa, ſui juris factus concreſcit, & in partibus extimis (muſculis ſcilicet & membranoso genere) ſuos figit aculeos, & ſibi condit ſtationes maleſidas, ubi ſtabulantur Rheumatismoꝝ & arthritidis ſevi parentes.

I I I.

PURGARE quæ velis corpora, fluxilia reddas, incuneatos igitur partibus humores intempeſtivo medicamento averruncare ne ſatagas; Concocta medicari oportet. Compreſſorum ſolutio coctio eſt. Varii ſunt Coctionis gradus & modi, ſicut varius fermentationis motus, is ſi immodicus, febris eſt: eam qui peregrinum calorem vocant, peregrini ſunt, fermentationi ancillatur diaphoreſis, quæ baſſamicis pirituoſis nitroque ſulphureis auxiliantibus maturat, fluidosque

reddit humores, placidè per spiracula cutis educit, & hæc medicatio est: sed revocare gradum nefas ducimus, Rheumatismi materies irremeabilis, stare loco sciens nova non quærit hospitia. Illius eliminationem moliri per alvinas regiones, valde incongruum; ab alvi laxitate cutis densitas, hæc magnum Rheumatismo medentibus impedimentum.

I V.

PARUM versati sunt in lectione sacræ scripturæ, aut malignum est cor eorum qui thermis malignam vim; tabificam & desiccantem assignant; quasi pluvia sole & sale calens marcorem inducat plantis. Quis nescit viridem Ægyptum Nili nitrosis aquis suam debere fecunditatem? Thermarum fontes innumeri, palmaria sunt Borbonienses arcimbaldica, quæ concinnâ & amicâ combinatione salium cum sulphure fugaci & admodum volatili saturatæ sunt. Has dotes acquisivere currendo per cæcos terræ meatus ubi mineram sulphuris concreti nactæ, solvunt ejus compagem, particulasque sulphureas & volatiles per totum liquorem effundunt, unde fermentatio & calor ille gratus quo non salubrior alter, sic in calcis lapide particulis igneis admodum saturato, statim atque moles lapidis immersione aquæ destruitur, ignea corpuscula illic incarcerationa qua data porta ruunt, & aquæ calorem intentissimum infundunt. Thermae vero Borbonienses ex æquâ naturalique salium nitri & vitrioli fermentatione cum sulphure vires habent nitro-sulphureas, quo nomine ecphrasticae fiunt & diaphoreticae, hinc tenuitate partium & volatilitate quâ pollent humores acidos, tenaces & fixos, Rheumatismi causam, solvunt, solutos eliminant.

V.

RHEUMATICOS affectus qui sanare cupit, petat sudorifera, huic indicationi tutius satisfaciet si prius inspicat anni constitutiones & vices, medicinam indigenam consulat, apprimè sciat secretionum theoriâ, quis sit humor cuilibet incerniculo proprius, quænam solidarum partium crassus, quis liquidarum motus: Mireris quantum opus medenti incumbat, & quantalaboriosa & ærumnarum plena exercitatio artis Apollineæ! Agedum aggredere Rheumatismi stimulos, & auspicare medelam venæ sectione, ut plethoræ facias

fatis, liberiorque fiat sanguinis circuitus, blandâ catharsi illuviem primarum viarum expelle, ut facilius & purius sit remedium commercium? sic tutius indulgebis potionibus the, decocto sassafras & corticis peruviani cum laudano. His auxiliis sæpe fregimus Rheumatismorum aculeos; si vero nimium pertinax sit Rheumatismus, confuge ad aquas arcimbaldenses velut ad sacram anchoram; illic non attonitus ternos ter cyathos pete, nullum pondus aut nauseam in stomacho, nullos in præcordiis æstus senties, brevissima illæ morâ omnes partium vias & Ambages permeando à suis inquinamentis expedient, sanguineam molem virtute nitro-sulphureâ qua pollent renovabunt, liquatis & in fugam versis blandâ diaphoresi, acidis inimicis; totamque paginam adimplebis si focias addideris balneationes, quæ sordes cutis eluendo arctiores poros referabunt, & hac arte virtus aquarum balsamica, toni partium reparatrix facilius intus ibit.

Ergo Rheumatismo Thermae.

Domini Doctores disputaturi.

M. Alexius Litre.

M. Ludovicus de Vaux.

M. Franciscus Afforty.

M. Philippus Ignatius Sava.

M. Petrus Marais,

M. Germanus Preaux, Professor Regius.

M. Petrus Joannes Burette.

M. Carolus Contugy.

M. Petrus Daquin.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS TRICHARD,
Pacicus Ebroicensis, A. R. S. H. 1699.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ
Typographum.